

«فرهیختگان» فعالیت ۳ مرکز رشد سطح ۱ دانشگاه آزاد را بررسی کرد

توسعه دانش بنیان‌ها روی ریل مراکز رشد

راضیه فلاح

خبرنگار گروه دانشگاه

دانشگاه‌ها برای پیشرفت اقتصادی از مسیر فناوری و

دانش‌بنیان‌ها و حمایت از کارآفرینان اقدام به تاسیس مراکز رشد کرده‌اند. این مراکز با تهیه امکانات و تسهیلات موردنیاز واحدهای کوچک فناوری آنها را به سمت تبدیل شدن به شرکت‌های جدید دانش‌بنیان هدایت می‌کنند. به بیان دیگر، یکی از ابزارهایی که

امروز برای تبدیل خلاقیت به دستاوردهای علمی استفاده می‌شود و از سوی افراد مختلف پذیرفته شده است، همین مراکز رشد هستند. از سوی دیگر، ایران کشور جوانی پر از استعداد و ایده است که اگر این استعدادها در مسیر درستی قرار گیرند، تولید

کشور رونق گرفته و مسیر درست خود را پیدا می‌کند. دانشگاه آزاد با قابلیت شبکه‌ای بودن، می‌تواند بهترین و مطمئن‌ترین مسیر دانشگاهی برای تحقق ایده‌های خلاقانه جوانان برای تولید باشد. این نهاد دانشگاهی امروز ۲۸ مرکز رشد سطح یک در دل

خود دارد که فرصت بروز خلاقیت را برای همه افراد در مناطق مختلف ایجاد کرده است. در این گزارش با مسئولان سه مرکز رشد واحدهای دارودهن، یزد و اردبیل گفت‌وگویی داشته‌ایم و جزئیات برنامه‌ها و اقدامات آنها را جویا شده‌ایم.

مسئول مرکز رشد دانشگاه آزاد واحد روده‌ن:

خط تولید مرکز رشد واحد روده‌ن آغاز به کار کرد

۵ شرکت دانش بنیان وجود دارد. ۷۰ درصد فعالیت این واحدها در حوزه ساختمانی است و ۳۰ درصد دیگر فعالیت آزاد یا غیر از صنعت ساختمانی دارند. فعالیت در دیگر زمینه‌ها نیز بسته به فضای در اختیار مرکز رشد است.»

مسئول مرکز رشد مصالح ساختمانی و صنایع وابسته دانشگاه آزاد واحد روده‌ن درباره اقداماتی که برای ارتباط با صنعت در این مرکز انجام شده، بیان کرد: «در وهله اول یک جلسه با صاحبان صنایع شهرستان دماوند و پردیس برگزار شد و آنها از مرکز رشد بازدید کردند. به‌طور دائم با صنایع در ارتباط بوده و از آنها درخواست کرده‌ایم که مشکلات و معضلات صنعت را به مرکز منتقل کنند و اگر مرکز بتواند آن مشکل را حل کند، قراردادی در قالب طرح پژوهشی منعقد و آن مورد به صورت دقیق برطرف می‌شود. همچنین، تفاهنامه‌ای بین مرکز رشد و اداره صنعت و معدن واحد دماوند منعقد شده که در نتیجه آن چهار شرکت مستقر در مرکز رشد موفق به اخذ مجوز بهره‌برداری شده‌اند. در ادامه این اقدامات بیشتر قراردادهای این مرکز به سمت سود و مشارکت رفته است.»

او در پاسخ به این سوال که چند نفر از اعضای هیات علمی و دانشجویان واحد در این مرکز رشد فعالیت دارند، توضیح داد: «اعضای هیات علمی این مرکز به دو دسته تقسیم می‌شوند. بخشی از این افراد به صورت دائم در این مرکز برای تولید ایده و فعالیت تولیدی حضور دارند و بخشی دیگر به صورت مداوم در مرکز حضور ندارند. این افراد به علت تجربیاتی که درخصوص مونиторینگ یا ارتباطاتی که با سازمان مرکزی یا هر ارگان دیگری دارند، می‌توانند به‌عنوان یک مجری تسهیل کننده برای اقداماتی مانند اخذ مجوز فعالیت کنند. مرکز رشد برای این بخش از استادهای مرکز، حکم یکساله می‌زند و آنها می‌توانند خدمات مشاوره رایگان

شادی کریمی، مسئول مرکز رشد مصالح ساختمانی و صنایع وابسته دانشگاه آزاد واحد روده‌ن درباره زمان شروع کار این مرکز عنوان کرد: «مرکز رشد روده‌ن با عنوان مصالح ساختمانی و صنایع وابسته در آذرماه سال ۱۳۹۴ موفق به اخذ مجوز شد و در دی‌ماه همان سال فعالیت خود را با حضور ۱۰ واحد و هسته فناوری آغاز کرد. پس از این در خردادماه سال ۱۳۹۸ این مرکز توانست موافقت اصولی خود را از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیز کسب کند. سه خط تولیدی در این مرکز رشد فعال بوده و دو خط تولیدی دیگر نیز پس از تعطیلات ۸ مردادماه فعال خواهند شد.» او با بیان اینکه اداره کل سرای نوآوری دانشگاه آزاد برای ارتقای مراکز رشد مواردی را مشخص کرده که مراکز پس از انجام آنها و ارسال مستندات به این اداره می‌توانند ارتقای سطح داشته باشند، اظهار کرد: «با اقداماتی از قبیل جذب بیشتر هسته‌ها و واحدهای فناوری، استقرار شرکت‌های دانش بنیان، افزایش فضای در اختیار مرکز رشد، در دو سال گذشته موفق به ارتقای سطح یک شديم. به‌عنوان مثال، انتقال مکان به یک زمین ۴ هزار متری با یک ساختمان ۵ طبقه هزار متری یکی از اقدامات ایجاد زیرساخت مناسب برای استقرار مراکز رشد است که به درستی انجام شده است. البته در اینجا باید تاکید کرد امتیاز جذب هسته‌ها و واحدهای فناوری برای رسیدن به سطح یک بسیار موثر است و با تأمین فضا این مهم اجرایی می‌شود. همچنین، به‌طور معمول در مراکز رشد دانشگاه‌ها فضای کارخانه‌ای برای واحدهای فناوری وجود ندارد، اما این مرکز با استفاده از ظرفیت فضاهای بلااستفاده واحد و تغییر کاربری آنها، خط تولید خود را فعال کرده است.»

کریمی با بیان اینکه امروز ۳۲ شرکت و واحد فناوری در این مرکز مستقر هستند، گفت: «از بین واحدهای فناوری مستقر در مرکز رشد

رئیس مرکز رشد دانشگاه آزاد واحد یزد خبر داد

فعالیت ۳۹ واحد فناوری و شرکت دانش بنیان در مرکز رشد واحد یزد

را دارند. این گروه از مراکز می‌توانند به غیر از آنکه از دانشگاه آزاد برای واحدها تسهیلات دریافت کنند، فرصت اخذ تسهیلات از پارک‌های علم و فناوری را نیز داشته باشند. مرکز رشد دانشگاه آزاد واحد یزد جزء گروه دوم و تعاملی است.»

رئیس مرکز رشد دانشگاه آزاد واحد یزد با تاکید بر اینکه چشم‌انداز نباید دور تعریف شود و پس از رسیدن به آن باید نیازها به‌روزسانی شود، اظهار کرد: «از آنجایی که این مرکز تعاملی است، در همه فضاهای فناوری شهر اعتبار لازم را کسب کرده و نیازی به معرفی ندارد. به‌عنوان مثال حتی شرکت‌هایی که به پارک علم و فناوری یزد مراجعه می‌کنند، به این مرکز هدایت می‌شوند. مهم‌ترین علت این امر نیز برگزاری دو جلسه مشاوره برای شرکت‌هاست و آنها از این امر استقبال می‌کنند. همین نشانی از کمک‌هایی است که مرکز به آنها دارد و عامل مهمی از استقبال شرکت‌های مختلف است.» او ضمن بیان حوزه‌های فعالیت شرکت‌ها و واحدهای مستقر در این مرکز، گفت: «فناوری اطلاعات یا IT، اتوماسیون صنعتی، شیمی به‌طور خاص مواد بهداشتی و ضد عفونی، فرمولاسیون شیمی، خانه‌های هوشمند، منابع علوم انسانی، رباتیک، مهندسی پزشکی، تولید محتوا و آموزش و صنایع غذایی، بهداشت و سلامت حوزه‌های فعالیت این شرکت‌ها هستند و ۷ شرکت دیگر نیز در صف استقرار قرار دارند. از این بین ۱۱ هسته در مرحله پیش رو، ۱۱ شرکت در مرحله رشد و ۱۲ شرکت در مرحله پسا رشد هستند.» لسان صدق در پاسخ به این سوال که در زمینه ارتباط با صنعت که یکی از کارهای ویژه و مهم فعالیت مراکز رشد است، این مرکز چه اقداماتی انجام داده، بیان کرد: «استفاده از تجربیات استادان با سابقه و فعال در حوزه کسب‌وکار و به‌عنوان مشاور، یکی از اقدامات مثبت در این زمینه بود. با این اقدام توانستیم به اهداف برسیم که برای توسعه بازار، مدیریت مالی

و حقوقی با این اقدام محقق شد. از سوی دیگر، با حضور در نمایشگاه‌ها و رویدادهای مختلف سازمان مرکزی دانشگاه و خارج از آن شرکت‌های مرکز معرفی شدند و ارتباط با صنایع از این طریق محیا شد.» رئیس مرکز رشد دانشگاه آزاد واحد یزد با اشاره به اینکه برخی از محصولات این مرکز به مرحله تجاری‌سازی رسیده است، عنوان کرد: «برخی از محصولات محصولات این مرکز مانند اسپابازی‌های رباتیک و رومیزی، سیستم آبیاری هوشمند، ماژول‌های خانه‌های هوشمند و محصولات بهداشتی و آرایشی به مرحله تجاری‌سازی رسیده است.»

او درباره تاثیر این مرکز در اکوسیستم اقتصاد فناوری شهر یزد اظهار کرد: «یکی از ویژگی‌های بارز این مرکز پذیرش فراسازمانی فناوران است و خود را محدود به دانشجویان و اعضای هیات‌علمی دانشگاه آزاد اسلامی نکرده است. ۱۰ واحد فناوری در صف حضور در این مرکز هستند که برای استقرار آنها یا فضا را باید گسترش داد یا واحدهای پسا رشد وارد بازار شوند. به بیان دیگر یکی از امتیازهای مثبت این مرکز اختصاصی نبودن آن برای اعضای خانواده دانشگاه آزاد اسلامی است. این مرکز می‌داند که حوزه فناوری فراسازمانی است و چندان به دانشگاه ارتباطی ندارد. دانشگاه تنها وظیفه بسترسازی بین صنعت و دانشگاه را با هدف رفع نیاز صنعت و ایجاد اشتغال برای فناوران دارد. به بیان مختصر هر فرد فناوری که بخواهد در حوزه فناوری اقدام کند، می‌تواند از امکانات مرکز رشد واحد یزد استفاده کند.» لسان‌صدق درباره تعداد اعضای هیات‌علمی و دانشجویان فعال در این مرکز گفت: «اکنون حدود ۱۵ نفر از اعضای هیات‌علمی به‌عنوان مشاور، مدیرعامل یا اعضای هیات‌مدیره در این شرکت‌ها فعالیت دارند و به‌صورت فناوری اقدام کند، می‌تواند از امکانات مرکز رشد واحد یزد استفاده کند.» لسان‌صدق درباره تعداد اعضای هیات‌علمی و دانشجویان فعال در این مرکز گفت: «اکنون حدود ۱۵ نفر از اعضای هیات‌علمی به‌عنوان مشاور، مدیرعامل یا اعضای هیات‌مدیره در این شرکت‌ها فعالیت دارند و به‌صورت عمده دانشجویان دانشگاه در عناوینی مانند کارمند و سهامدار در این شرکت‌ها عضویت دارند.»

رئیس مرکز رشد دانشگاه آزاد واحد اردبیل مطرح کرد

اشتغالزایی مستقیم برای ۲۰۰ نفر در مرکز رشد واحد اردبیل

بابک پردل، رئیس مرکز رشد دانشگاه آزاد واحد اردبیل درباره زمان آغاز به کار این مرکز عنوان کرد: «موافقت اصولی مرکز رشد این واحد از سال ۱۳۹۴ با موضوع کشاورزی و گیاهان دارویی تایید شده است. تا سال ۱۳۹۹ این مجموعه در سطح ۳ بود که با هدفگذاری‌های مشخص به سطح یک ارتقا پیدا کرد.»

او درباره اقدامات انجام‌شده برای رسیدن به سطح یک بیان کرد: «با هماهنگی‌های ریاست واحد روی زیرساخت‌ها کار و فضا بیشتر در اختیار مرکز قرار گرفت. از سوی دیگر تجهیزات آزمایشگاهی در این مرکز استفاده شد که خود عامل مهمی در ترغیب فناوران در این مرکز شد و جذب واحدهای فناوری را بالا برد. جلسات متعددی با صاحبان کسب‌وکار برگزار شد. رویدادهای ایده‌شو و استارت‌ابی در حوزه‌های مختلف برگزار شد که براساس آن ایده‌ها با همکاری چند شتاب‌دهنده به‌عنوان پیش رشد در مرکز پذیرش شدند. با این اقدامات ۱۸ واحد فناوری مستقر به ۵۷ واحد و هسته فناوری در مدت یک‌سال ارتقا یافت.» پردل با بیان اینکه استارت‌آپ‌های «یوروس‌پیج» یا چالش معکوس در این مرکز برگزار شده، اظهار کرد: «در این نوع نیاز از صنعت گرفته و برای آن راهکار مناسب پیدا و سپس دوباره به صنعت ارجاع داده می‌شود. به‌طور معمول ایده‌ها از سوی صاحبان ایده و فناوری مطرح و ساخته و به بازار عرضه می‌شود تا از آن استفاده شود اما در نوع معکوس مشکل و بازار هدف مشخص و به‌جای آنکه ایده از سوی فناوری باشد؛ از سوی صنعت به‌صورت مساله مطرح می‌شود.»

رئیس مرکز رشد دانشگاه آزاد واحد اردبیل درباره اقداماتی که برای ارتقای زیرساخت‌ها در این واحد انجام شده، گفت: «ارتقای زیرساختی مرکز با توسعه فضای کاری مرکز رشد انجام شد. اکنون حدود ۱۸ هزار متر فضا شامل یک مجتمع ۷ هزار و ۵۰۰ متری به همراه ۹ هزار و ۲۰۰ متر بنا درکنار آزمایشگاه‌های یک هکتاری در اختیار این مرکز است. همین امر عامل مهمی در جذب واحدهای فناوری به این مرکز شده است.»

او در پاسخ به این سوال که یکی از کارویژه‌های مراکز رشد ارتباط با صنعت است و این مرکز از چه مسیری از امر را محقق کرده، گفت: «جلسات مختلفی با صنایع برگزار شده و در این جلسات آنها مشکلات و مسائل مختلف خود را بیان کردند. به بیان دیگر، پس از آنکه با صنایع ارتباط درستی ایجاد شد، آنها مشکلات خود را مطرح کردند و برای آن مشکلات راهکارهایی فناورانه ارائه شد.»

پردل درخصوص تعداد واحدهای فناوری مستقر در این مرکز به‌صورت مجزا عنوان کرد: «حدود ۷ هسته فناوری، ۵ شرکت دانش بنیان و ۴۵ واحد فناوری در این مرکز مستقرند، از سوی دیگر حدود ۱۸ نفر از اعضای هیات‌علمی و ۲۷ نفر از دانشجویان واحد در این مرکز فعالیت دارند.»

رئیس مرکز رشد دانشگاه آزاد واحد اردبیل با تاکید بر اینکه بیشتر فناوری‌های این مرکز از بین صاحبان کسب‌وکار و افراد خلاق خارج از فضای دانشگاه هستند، خاطرنشان کرد: «این مرکز تنها در اختیار اعضای هیات‌علمی و دانشجویان واحد نیست و به‌طور مستقیم برای حدود ۲۰۰ نفر از فناوران خلاق منطقه اشتغالزایی کرده است. به بیان دیگر از همان سالی که این مرکز به سطح یک ارتقا پیدا کرد برای حضور شرکت‌های خلاق خارج از دانشگاه هدف‌گذاری کرد.» او با بیان اینکه یکی از واحدها با یکی از کشورهای آفریقا قراردادی منعقد کرده، درباره حوزه فعالیت شرکت‌های مستقر اظهار کرد: «فعالیت فناوران در ۷ حوزه از قبیل صنایع تبدیلی، صنایع تکمیلی، گردشگری، سلامت، صنایع خلاق و هنری، گیاهان دارویی در نظر گرفته شده است. یکی از شرکت‌های مستقر در این واحد توانسته قراردادی به ارزش یک میلیون دلار منعقد کند.»

۹ نیمکت خبر

فراخوان جذب منوط به مجوز و سازمان شد

محمد خلیج امیرحسینی در گفت‌وگو با مهر درباره آخرین وضعیت برگزاری اولین فراخوان جذب اعضای هیات‌علمی در سال ۱۴۰۲ و دلایل تأخیر برگزاری فراخوان گفت: «هیات مرکزی جذب وزارت علوم برای برگزاری فراخوان جذب اعضای هیات‌علمی در انتظار مجوز دو امضای سازمان برنامه‌بودجه و سازمان امور استخدامی است.» وی ادامه داد: «به محض اینکه سازمان برنامه‌بودجه و سازمان امور استخدامی دو امضا را ارائه دهند فراخوان برگزار خواهد شد.» رئیس مرکز جذب اعضای هیات‌علمی وزارت علوم افزود: «هیات عالی جذب شورای عالی انقلاب فرهنگی براساس تقویم سالیانه تاکید دارد؛ رزودت این فراخوان برگزار شود، ما نیز از آن استقبال می‌کنیم منتها قانون مجلس است که باید حتماً برگزاری فراخوان یا امضای دو سازمان مذکور باشد. وی توضیح داد: «برگزاری خود فراخوان باید با مجوز مراجع ذی صلاح باشد، به‌عنوان مثال اخیراً که آموزش و پرورش قصد استخدام نیرو داشت با دریافت مجوز، آزمون استخدامی برگزار کرد.» خلیج درخصوص اینکه فراخوان جذب طبق فرآیند هرساله دو بار برگزار شده و برنامه‌ای برای ارائه مجوز برگزاری آن در سال‌های قبل وجود نداشته است، افزود: «درحال حاضر نیز فرض بر برگزاری فراخوان، دوبار در سال است، منتها سازمان برنامه‌بودجه و سازمان امور استخدامی اعلام کرده‌اند که به دلیل ارائه کدهای استخدامی و مباحث مالی، بخشی از استخدام هستند.» رئیس مرکز جذب اعضای هیات‌علمی وزارت علوم گفت: «یکی از مشکلاتی که ما در مرکز جذب وزارت علوم با آن مواجه هستیم این است که افراد از طرف هیات مرکزی جذب حکم هیات‌علمی دریافت می‌کنند ولی کد استخدامی آنها به‌زودی ارائه نمی‌شود و این افراد با مشکل مواجه می‌شوند.»

انجمن خبرنگاران علم و فناوری تشکیل می‌شود

روح‌الله دهقانی فیروزآبادی هم‌زمان با روز گرامیداشت مقام خبرنگار، در نشست با خبرنگاران به نقش کلیدی و راهبردی رسانه‌ها در شکل‌گیری باورها اشاره کرد و اظهار داشت: «متقدم رسانه در حوزه علم و فناوری، پیشرو و نوک پیکان است و آنچه که پیشقراول و ترویج و توسعه فناوری است، رسانه است.» دهقانی فیروزآبادی با بیان اینکه ایده تاسیس انجمن خبرنگاران علم و فناوری با جدیت از سوی معاونت علمی دنبال می‌شود، اظهار داشت: «در تلاش هستیم زمینه‌ای را فراهم کنیم تا علاوه بر خبرنگاران این حوزه افراد علاقه‌مند در حوزه تولید محتوا هم آموزش دیده و ترغیب شوند تا تولید محتوای غنی و ارزشمند در حوزه علم و فناوری داشته باشند.» وی با بیان اینکه مردم نسبت به اخبار هوشمندانه برخورد می‌کنند و دستاوردهای واقعی را از تبلیغات و شعارها تشخیص می‌دهند، ادامه داد: «پیشنهاد می‌کنم که یک پلتفرم اشتراک محتوا توسط روابط‌عمومی معاونت علمی ریاست‌جمهوری ایجاد شود تا خبرنگاران بتوانند درصورت تمایل از انواع محتوای خاص که در اختیار آنها قرار می‌گیرد در تولید محتوا استفاده کنند. همچنین در سفرهای استانی معاون علمی و معاونان و مدیران معاونت هم‌هم‌بار تعدادی از خبرنگاران حضور داشته باشند تا ضمن آشنایی با فضای سفرها تولیدات خبری داشته باشند.»

آغاز عملیات تعمیر و تجهیز خوابگاه‌های دانشگاه تهران

معاون برنامه‌ریزی و توسعه منابع دانشگاه تهران از آغاز تعمیرات خوابگاه‌های دانشگاه تهران خبر داد و گفت: «باتأمین بودجه مناسبی که صورت گرفته است، مسئولان واحدها نظارت مستمر داشته‌باشند تا نواقصی که در خوابگاه‌های واحدهای دانشگاهی وجود دارد حداکثر تا ۱۵ شهریورماه برطرف شود.» احمد نوحه‌گر در نهمین نشست معاونان اداری و مالی واحدهای دانشگاه تهران که در دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی برگزار شد، با اشاره به درخواست برخی واحدهای دانشگاه تهران برای جذب نیروی کارشناسی اظهار داشت: «برخی واحدها اظهار می‌کنند که با کمبود نیروی انسانی مواجه هستند و تقاضای جذب نیرو دارند. این درحالی است که پایش‌های اداره کل منابع انسانی دانشگاه نشان می‌دهد که برخی واحدها دچار تراکم نیروی انسانی هستند.»

معاون برنامه‌ریزی و توسعه منابع دانشگاه تهران افزود: «برای جبران کمبودنیرو در دانشگاه برنامه‌های برای جذب نیروی جدید نداریم بلکه تاکید داریم با مدیریت و نظارت دقیق واحدهای با تراکم نیرو در دانشگاه تهران شناسایی شوند تا نیروی مازاد این واحدها به واحدهای نیازمند نیروی انسانی هدایت شوند.»